

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการการแปรรูปกาแฟของเกษตรกร ภูมิศึกษาหมู่บ้านแม่หลอด ตำบลสบเปิง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ในครั้งนี้ ใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากเกษตรกรหมู่บ้านแม่หลอด ตำบลสบเปิง อำเภอ แม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ 106 ชุด โดยจะเน้นไปที่ความต้องการด้านการแปรรูปกาแฟของเกษตรกร ของกลุ่มเป้าหมายเป็นหลัก ผู้วิจัยได้แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบการอธิบายตามลำดับ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลความรู้ความเข้าใจด้านการแปรรูป

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการแปรรูปกาแฟ

ส่วนที่ 4 ความต้องการการแปรรูปกาแฟ

ส่วนที่ 5 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการแปรรูปกาแฟ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม

สภาพพื้นฐานบางประการของเกษตรกร ด้านส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ อายุ เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางสังคม การบริโภคกาแฟ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน พื้นที่ปลูกกาแฟ รายได้ครอบครัว รายได้จากกาแฟ ความรู้ความเข้าใจด้านการแปรรูปกาแฟ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถจำแนกรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 เพศ

จากการศึกษาพบว่าเพศของเกษตรกร ร้อยละ 69.81 เป็นเพศชาย จำนวน 74 คน และเป็นเพศหญิง จำนวน 32 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 30.19 ดังตารางที่ 4

1.2 อายุ

จากการศึกษาอายุของเกษตรกรพบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 40.58 มีอายุระหว่าง 35 - 48 ปี จำนวน 43 คน คิดเป็น ร้อยละ 26.47 มีอายุระหว่าง 31 - 38 ปี จำนวน 36 คน และมีเพียงร้อยละ 6.60 ที่มีอายุ 77 ปีขึ้นไป จำนวน 7 คน ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละเพศของเกษตรกรบ้านแม่หลอด

เพศ	จำนวนคน (N=106)	ร้อยละ
ชาย	74	69.81
หญิง	32	30.19
รวม	106	100

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละอายุของเกษตรกรบ้านแม่หลอด

อายุ (ปี)	จำนวนคน (N=106)	ร้อยละ	
21-34 ปี	19	17.92	
35-48 ปี	43	40.58	
49-62 ปี	26	24.53	
63-76 ปี	11	10.37	
77 ปีขึ้นไป	7	6.60	
รวม	106	100	
อายุสูงสุด	88 ปี	อายุต่ำสุด	21 ปี
อายุเฉลี่ย	49.77 ปี	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	14.95

1.3 ระดับการศึกษา

จากการศึกษาระดับการศึกษาของเกษตรกร พบว่า ร้อยละ 69.81 สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 74 คน รองลงมา ร้อยละ 17.93 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 19 คน และมีส่วนน้อยที่จบระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 13 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 12.26 ดังตารางที่ 6

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละ ระดับการศึกษาของเกษตรกรบ้านแม่หลอด

ระดับการศึกษา	จำนวนคน (N=106)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	74	69.81
มัธยมศึกษาตอนต้น	13	12.26
มัธยมศึกษาตอนปลาย	19	17.93
รวม	106	100

1.4 ตำแหน่งทางสังคม

จากการศึกษาตำแหน่งทางสังคมของเกษตรกร พบว่า ร้อยละ 98.11 ไม่มีตำแหน่งทางสังคม คิดเป็น จำนวน 104 คน และร้อยละ 0.94 มีตำแหน่งทางสังคมคือ เป็นผู้ใหญ่บ้านและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ดังตารางที่ 7

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละตำแหน่งทางสังคมไม่มีของเกษตรกรบ้านแม่หลอด

ตำแหน่งทางสังคม	จำนวนคน (N=106)	ร้อยละ
ไม่มีตำแหน่งทางสังคม	104	98.11
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	1	0.94
ผู้ใหญ่บ้าน	1	0.94
รวม	106	100

1.5 การบริโภคกาแฟ

จากการศึกษาการบริโภคกาแฟของเกษตรกร พบว่าร้อยละ 33.02 บริโภคกาแฟ 2 แก้ว/วัน คิดเป็น จำนวน 35 คน รองลงมาร้อยละ 29.25 บริโภคกาแฟ 1แก้ว/วัน จำนวน 31 คน และเกษตรกรที่ไม่บริโภคกาแฟ มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 21.70 ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละการบริโภคกาแฟของเกษตรกรบ้านแม่หลอด

การบริโภคกาแฟ	จำนวนคน (N=106)	ร้อยละ
ไม่บริโภค	23	21.70
บริโภค 3 แก้ว/วัน	17	16.03
บริโภค 2 แก้ว/วัน	35	33.02
บริโภค 1 แก้ว/วัน	31	29.25
รวม	106	100

1.6 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

จากการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกร พบว่าร้อยละ 43.40 เกษตรกรมีสมาชิกในครัวเรือน 1-3 คน จำนวน 46 คน รองลงมา ร้อยละ 42.45 มีสมาชิกในครัวเรือน 4-6 คน จำนวน 45 คน และเกษตรกรส่วนน้อยมีสมาชิกในครัวเรือน 7 คนขึ้นไป จำนวน 15 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 14.15 ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละจำนวนสมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกรบ้านแม่หลอด

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	จำนวนคน (N=106)	ร้อยละ
1-3 คน	46	43.40
4-6 คน	45	42.45
มากกว่า 7 คน	15	14.15
รวม	106	100

จำนวนสมาชิกในครัวเรือนสูงสุด 11 คน

จำนวนสมาชิกในครัวเรือนต่ำสุด 1 คน

จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4 คน

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.014

1.7 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ใช้แรงงาน

จากการศึกษาจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ใช้แรงงานของเกษตรกร พบว่าร้อยละ 68.87 เกษตรกรมีสมาชิกในครัวเรือนที่ใช้แรงงาน 1-3 คน จำนวน 73 คน รองลงมาร้อยละ 27.36 มีสมาชิกในครัวเรือนที่ใช้แรงงาน 4-6 คน จำนวน 29 คน และเกษตรกร ส่วนน้อยร้อยละ 3.77 มีสมาชิกในครัวเรือนที่ใช้แรงงาน 7 คนขึ้นไป จำนวน 4 คน ดังตารางที่ 10

จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ใช้แรงงาน	จำนวนคน (N=106)	ร้อยละ
1-3 คน	73	68.87
4-6 คน	29	27.36
มากกว่า 7 คน	4	3.77
รวม	106	100

จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ใช้แรงงานสูงสุด	8	คน
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ใช้แรงงานต่ำสุด	1	คน
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ใช้แรงงานเฉลี่ย	3	คน
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	1.618	

1.8 รายได้

จากการสอบถามเกษตรกรเรื่องรายได้ ได้แบ่งลักษณะของรายได้ออกเป็น รายได้รวม, รายได้จากเกษตร(พืช, สัตว์, กาแฟ และรับจ้างทางการเกษตร) และ รายได้นอกการเกษตร ผลจากการศึกษาเป็นดังต่อไปนี้

จากการศึกษารายได้รวมของเกษตรกร พบว่าร้อยละ 64.15 เกษตรกรส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 30,001-40,000 บาท จำนวน 68 คน รองลงมาร้อยละ 25.47 มีรายได้ระหว่าง 20,001-30,000 บาท จำนวน 27 คน ร้อยละ 3.77 มีรายได้ระหว่าง 10,001-20,000 บาท และต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 4 คน และเกษตรกรร้อยละ 2.83 มีรายได้ 40,000 บาทขึ้นไป จำนวน 3 คน ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละรายได้รวมของเกษตรกรบ้านแม่หลอด

รายได้รวม	จำนวนคน (N=106)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000 บาท	4	3.77
10,001-20,000 บาท	4	3.77
20,001-30,000 บาท	27	25.47
30,001-40,000 บาท	68	64.15
มากกว่า 40,000 บาท	3	2.83
รวม	106	100

รายได้รวมของเกษตรกรสูงสุด 44,000 บาท

รายได้รวมของเกษตรกรต่ำสุด 8,000 บาท

รายได้รวมของเกษตรกรเฉลี่ย 31,283.02 บาท

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6702.885

1.8.1 รายได้ทางการเกษตร จากการปลูกพืช

จากการศึกษารายได้ทางการเกษตรจากการปลูกพืช ของเกษตรกร ได้แก่ ถั่วเขียว, มะม่วง, ฝรั่ง, กะหล่ำม่วง เป็นต้น พบว่าร้อยละ 55.66 มีรายได้อยู่ที่ 6,001-9,000 บาท จำนวน 59 คน รองลงมาร้อยละ 34.91 มีรายได้อยู่ที่ 3,001-6,000 บาท จำนวน 37 คน ร้อยละ 7.55 มีรายได้ 9,001 บาทขึ้นไป จำนวน 8 คน และเกษตรกรร้อยละ 1.89 มีรายได้ต่ำกว่า 3,000 บาท จำนวน 2 ราย ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละรายได้จากการเกษตร (พืช) ของเกษตรกรบ้านแม่หลอด

รายได้	จำนวนคน (N=106)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 3,000 บาท	2	1.89
3,001-6,000 บาท	37	34.91
6,001-9,000 บาท	59	55.66
มากกว่า 9,001 บาท	8	7.55
รวม	106	100

รายได้ของเกษตรกรจากการปลูกพืช สูงสุด	12,000	บาท
รายได้ของเกษตรกร จากการปลูกพืชต่ำสุด	1,000	บาท
รายได้ของเกษตรกรจากการปลูกพืชเฉลี่ย	6,839.62	บาท
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	1,805.477	

1.8.2 รายได้ทางการเกษตร จากการเลี้ยงสัตว์

จากการศึกษารายได้ทางการเกษตรจากการเลี้ยงสัตว์ของเกษตรกร ได้แก่ หมู, ไก่, วัว, ควาย เป็นต้น พบว่าร้อยละ 39.06 มีรายได้ระหว่าง 2,001-4,000 บาท และ 4,001-6,000 บาท จำนวน 25 คน รองลงมาร้อยละ 17.19 มีรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาท จำนวน 11 ราย และเกษตรกรร้อยละ 14.69 มีรายได้ 6,000 บาทขึ้นไป จำนวน 3 ราย ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละจากการเกษตร (สัตว์) ของเกษตรกรบ้านแม่หลอด

รายได้	จำนวนคน (N=106)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 2,000 บาท	11	17.19
2,001-4,000 บาท	25	39.06
4,001-6,000 บาท	25	39.06
มากกว่า 6,000 บาท	3	4.69
รวม	106	100

รายได้ของเกษตรกรจากการเลี้ยงสัตว์ สูงสุด	7,000	บาท
รายได้ของเกษตรกรจากการเลี้ยงสัตว์ ต่ำสุด	1,200	บาท
รายได้ของเกษตรกรจากการเลี้ยงสัตว์เฉลี่ย	4,093.75	บาท
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	1,388.373	

1.8.3 รายได้จาก การปลูกกาแฟ ของเกษตรกร

จากการศึกษารายได้จากการปลูกกาแฟ ของเกษตรกร พบว่าร้อยละ 79.25 มีรายได้ระหว่าง 4,001-6,000 บาท จำนวน 84 คน รองลงมาร้อยละ 11.32 มีรายได้ระหว่าง 2,001-4,000 บาท จำนวน 12 คน ร้อยละ 5.66 มีรายได้ระหว่าง 6,001-8,000 บาท จำนวน 6 คน และเกษตรกรร้อยละ 3.77 มีรายได้ 8,001 บาทขึ้นไป จำนวน 4 คน ดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละรายได้จากการเกษตรกาแฟ ของเกษตรกรบ้านแม่หลอด

รายได้	จำนวนคน (N=106)	ร้อยละ
2,001-4,000 บาท	12	11.32
4,001-6,000 บาท	84	79.25
6,001-8,000 บาท	6	5.66
มากกว่า 8,000 บาท	4	3.77
รวม	106	100

รายได้จากการปลูกกาแฟสูงสุด	10,000	บาท
รายได้จากการปลูกกาแฟต่ำสุด	2,000	บาท
รายได้จากการปลูกกาแฟเฉลี่ย	5,622.64	บาท
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	1,283.246	

1.8.4 รายได้ทางการเกษตร (รับจ้างทางการเกษตร)

จากการศึกษารายได้ทางการเกษตร จากการรับจ้างทางการเกษตร ได้แก่ เช่าสวน, ตัดแต่งกิ่งพันธุ์, หาของป่าขาย เป็น พบว่าร้อยละ 47.00 เกษตรกรมีรายได้จากการรับจ้างทางการเกษตรมีรายได้อยู่ระหว่าง 4,001-6,000 บาท จำนวน 47 คน รองลงมาร้อยละ 21.00 มีรายได้ระหว่าง 6,001-8,000 บาท จำนวน 21 คน และเกษตรกรส่วนน้อยมีรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาท จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.00 ดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละจากการรับจ้างทางการเกษตร ของเกษตรกรบ้านแม่หลอด

รายได้	จำนวนคน (N=106)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 2,000 บาท	5	5.00
2,001-4,000 บาท	14	14.00
4,001-6,000 บาท	47	47.00
6,001-8,000 บาท	21	21.00
มากกว่า 8,000 บาท	13	13.00
รวม	106	100

รายได้ (รับจ้างทางการเกษตร) สูงสุด	10,000 บาท
รายได้ (รับจ้างทางการเกษตร) ต่ำสุด	1,000 บาท
รายได้ (รับจ้างทางการเกษตร) เฉลี่ย	6,160 บาท
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	1,978.266

1.8.5 รายได้นอกการเกษตร

จากการศึกษารายได้นอกการเกษตร รายได้นอกภาคการเกษตร ได้แก่ รับจ้างสร้างบ้าน, รับจ้างขนไม้, ทำเครื่องจักสาน, ค้าขาย เป็นต้น พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 54.54 มีรายได้ระหว่าง 5,001-10,000 บาท จำนวน 54 คน รองลงมาร้อยละ 17.17 มีรายได้ระหว่าง 15,001 บาทขึ้นไป จำนวน 17 คน และเกษตรกรส่วนน้อยร้อยละ 12.12 มีรายได้ระหว่าง 10,001-15,000 บาท จำนวน 12 คน ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละรายได้จากการรับจ้างนอการเกษตรของเกษตรกรบ้านแม่หลอด

รายได้	จำนวนคน (N=106)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	16	16.16
5,001-10,000 บาท	54	54.54
10,001-15,000 บาท	12	12.12
มากกว่า 15,000 บาท	17	17.17
รวม	106	100

รายได้ (รับจ้างนอการเกษตร) สูงสุด	20,000	บาท
รายได้ (รับจ้างนอการเกษตร) ต่ำสุด	1,000	บาท
รายได้ (รับจ้างนอการเกษตร) เฉลี่ย	9,353.54	บาท
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	4,694.618	

1.9 ระยะเวลาการปลูกกาแฟ

จากการศึกษาระยะเวลาการปลูกกาแฟของเกษตรกร พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 48.04 มีระยะเวลาการปลูกกาแฟระหว่าง 13-16 ปี จำนวน 49 คน รองลงมาร้อยละ 29.41 มีระยะเวลาการปลูกกาแฟระหว่าง 17-20 ปี จำนวน 30 คน ร้อยละ 15.69 มีระยะเวลาการปลูกกาแฟระหว่าง 8-12

ปี จำนวน 16 คน และเกษตรกรส่วนน้อยร้อยละ 6.86 มีระยะเวลาการปลูกกาแฟ 3-7 ปี จำนวน 7 คน ดังตารางที่ 17

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของระยะเวลาการปลูกกาแฟของเกษตรกรบ้านแม่หลอด

ระยะเวลาการปลูกกาแฟ	จำนวนคน (N=106)	ร้อยละ
3-7 ปี	7	6.86
8-12 ปี	16	15.69
13-16 ปี	49	48.04
17-20 ปี	30	29.41
รวม	106	100
ระยะเวลาการปลูกกาแฟสูงสุด	20 ปี	
ระยะเวลาการปลูกกาแฟต่ำสุด	3 ปี	
ระยะเวลาการปลูกกาแฟเฉลี่ย	14.54 ปี	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	3.58	

1.10 แหล่งเมล็ดพันธุ์กาแฟ

จากการศึกษาแหล่งเมล็ดพันธุ์กาแฟของเกษตรกร พบว่าเกษตรกรร้อยละ 69 เพาะพันธุ์เมล็ดด้วยตัวเองโดยเก็บเมล็ดใต้ต้นเดิม จำนวน 73 คน และเกษตรกรร้อยละ 31 ซื้อเมล็ดพันธุ์มาจากโครงการหลวง จำนวน 33 คน ดังตารางที่ 18

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละการเพาะเมล็ดพันธุ์ของเกษตรกรบ้านแม่หลอด

เพาะเมล็ดพันธุ์	จำนวนคน (N=106)	ร้อยละ
เพาะเมล็ดพันธุ์เอง	73	69
ซื้อเมล็ดพันธุ์	33	31
รวม	106	100

1.11 พื้นที่ทั้งหมดที่ทำการเกษตร

จากการศึกษาพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมดของเกษตรกร พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 50.00 มีพื้นที่ทำการเกษตร 5-6 ไร่ จำนวน 53 คน รองลงมาร้อยละ 38.68 มีพื้นที่ทำการเกษตร 7-8 ไร่ จำนวน 41 คน และเกษตรกรส่วนน้อยร้อยละ 0.94 มีพื้นที่ทำการเกษตร 10 ไร่ขึ้นไป จำนวน 1 คน ดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละพื้นที่ทั้งหมดที่ทำการเกษตรของเกษตรกรบ้านแม่หลอด

พื้นที่ทำการเกษตร	จำนวนคน (N=106)	ร้อยละ
5-6 ไร่	53	50.00
7-8 ไร่	41	38.68
9-10 ไร่	11	10.38
มากกว่า 9 ไร่	1	0.94
รวม	106	100

พื้นที่ทั้งหมดที่ทำการเกษตรสูงสุด 13 ไร่

พื้นที่ทั้งหมดที่ทำการเกษตรต่ำสุด 5 ไร่

พื้นที่ทั้งหมดที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 6.79 ไร่

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.419

1.12 พื้นที่ทำการปลูกกาแฟ

จากการศึกษาพื้นที่ทำการปลูกกาแฟของเกษตรกร พบว่าร้อยละ 65.09 มีพื้นที่ปลูกกาแฟ 6-7 ไร่ จำนวน 69 คน รองลงมาร้อยละ 20.76 มีพื้นที่ปลูกกาแฟ 4-5 ไร่ จำนวน 22 คน และเกษตรกรส่วนน้อยมีพื้นที่ปลูกกาแฟ 9 ไร่ขึ้นไป จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.66 ดังตารางที่ 20

ตารางที่ 20 จำนวนและร้อยละพื้นที่ปลูกกาแฟของเกษตรกรบ้านแม่หลอด

พื้นที่ปลูกกาแฟ	จำนวนคน (N=106)	ร้อยละ
4-5 ไร่	22	20.76
6-7 ไร่	69	65.09
8-9 ไร่	9	8.49
มากกว่า 9 ไร่	6	5.66
รวม	106	100

พื้นที่ปลูกกาแฟสูงสุด	10	ไร่
พื้นที่ปลูกกาแฟต่ำสุด	4	ไร่
พื้นที่ปลูกกาแฟเฉลี่ย	6.45	ไร่
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	1.310	

1.13 จำนวนต้นกาแฟที่ปลูก

จากการศึกษาจำนวนต้นกาแฟที่ปลูกของเกษตรกร พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 58.49 มีต้นกาแฟที่ปลูก 301-600 ต้น จำนวน 62 คน รองลงมา ร้อยละ 35.84 มีต้นกาแฟที่ปลูก 100-300 ต้น จำนวน 38 คน และเกษตรกรส่วนน้อยมีต้นกาแฟที่ปลูก 601-900 ต้น 901-1,200 ต้น และ 1,201 ต้นขึ้นไป จำนวน 2 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 1.89 ดังตารางที่ 21

ตารางที่ 21 จำนวนและร้อยละจำนวนต้นกาแฟที่ปลูกของเกษตรกรบ้านแม่หลอด

จำนวนต้นกาแฟที่ปลูก	จำนวนคน (N=106)	ร้อยละ
100-300 ต้น	38	35.84
301-600 ต้น	62	58.49
601-900 ต้น	2	1.89
901-1,200 ต้น	2	1.89
มากกว่า 1,200 ต้น	2	1.89
รวม	106	100

จำนวนต้นกาแฟที่ปลูกสูงสุด	1,500	ต้น
จำนวนต้นกาแฟที่ปลูกต่ำสุด	100	ต้น
จำนวนต้นกาแฟที่ปลูกเฉลี่ย	401.04	ต้น
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	214.676	

1.14 รายได้จากการขายกาแฟในปีที่ผ่านมา

จากการศึกษารายได้จากการขายกาแฟของเกษตรกรในปีที่ผ่านมา พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีรายได้จากการขายกาแฟอยู่ที่ 4,001-6,000 บาท จำนวน 85 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 80.19 รองลงมา มีรายได้จากการขายกาแฟอยู่ที่ 2,000-4,000 บาท จำนวน 11 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 10.38 มีรายได้จากการขายกาแฟอยู่ที่ 6,001-8,000 บาท จำนวน 7 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 6.60 และ

เกษตรกรส่วนน้อยมีรายได้จากการขายกาแฟ 8,001 บาทขึ้นไป จำนวน 3 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 2.83 ดังตารางที่ 22

ตารางที่ 22 จำนวนและร้อยละรายได้จากการขายกาแฟของเกษตรกรบ้านแม่หลอด

รายได้จากการขายกาแฟในปีที่ผ่านมา	จำนวนคน (N=106)	ร้อยละ
2,000-4,000 บาท	11	10.38
4,001-6,000 บาท	85	80.19
6,001-8,000 บาท	7	6.60
มากกว่า 8,000 บาท	3	2.83
รวม	106	100
รายได้จากการขายกาแฟสูงสุด	10,000 บาท	
รายได้จากการขายกาแฟต่ำสุด	2,000 บาท	
รายได้จากการขายกาแฟเฉลี่ย	5,650.94 บาท	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	1179.52	

1.15 พืชที่ปลูกแซมในแปลงกาแฟ

จากการศึกษาพืชที่ปลูกแซมในแปลงกาแฟ พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกลิ้นจี่ จำนวน 66 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 62.26 รองลงมาปลูกมะละกอ จำนวน 11 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 10.38 ปลูกกล้วย จำนวน 10 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 9.43 ปลูกเงาะ จำนวน 8 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 7.55 ปลูกลำไย จำนวน 4 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 3.77 ปลูกขนุน จำนวน 3 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 2.83 ปลูกต้นไผ่ จำนวน 2 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 1.89 และเกษตรกรส่วนน้อย ปลูกต้นเมี่ยง และปลูกมะม่วง จำนวน 1 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 0.94 ดังตารางที่ 23

ตารางที่ 23 จำนวนและร้อยละพืชที่ปลูกแซมของเกษตรกรบ้านแม่หลอด

พืชที่ปลูกแซม	จำนวนคน (N=106)	ร้อยละ
ลิ้นจี่	66	62.26
มะละกอ	11	10.38
กล้วย	10	9.43
เงาะ	8	7.55
ลำไย	4	3.77
ขนุน	3	2.83
ต้นไผ่	2	1.89
ต้นเมียง	1	0.94
มะม่วง	1	0.94
รวม	106	100

1.16 ความคิดเห็นอื่นๆ เกี่ยวกับการปลูกกาแฟเมื่อเทียบกับพืชชนิดอื่น

ความคิดเห็นอื่นๆ เกี่ยวกับการปลูกกาแฟเมื่อเทียบกับพืชชนิดอื่น ในเรื่องของรายได้ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีรายได้สูง จำนวน 101 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 95.28 รองลงมาได้ต่ำ จำนวน 5 ราย การดูแลรักษาพบว่าผู้ให้ข้อมูลทุกคนมีการดูแลรักษาง่าย จำนวน 106 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 100 แรงงานพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีแรงงานเพียงพอ จำนวน 103 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 97.17 รองลงมาไม่มีแรงงานไม่เพียงพอ จำนวน 3 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 2.83 ตลาดพบว่าผู้ให้ข้อมูลทุกคนหาตลาดง่าย จำนวน 100 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 100 ราคาต่อหน่วยพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่พอใจในราคาต่อหน่วย จำนวน 98 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 92.45 รองลงมาไม่พอใจในราคาต่อหน่วย จำนวน 8 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 7.55 ดังตารางที่ 24

ตารางที่ 24 จำนวนและร้อยละความคิดเห็นอื่นๆ เกี่ยวกับการปลุกกาแฟเมื่อเทียบกับพืชชนิดอื่นของเกษตรกรบ้านแม่หลอด

วามคิดเห็นอื่นๆ เกี่ยวกับการปลุกกาแฟเมื่อเทียบกับพืชชนิดจำนวนคน (N=106) วัน		ร้อยละ
รายได้		
- สูง	101	95.28
- ต่ำ	5	4.72
การดูแลรักษา		
- ง่าย	106	100
แรงงาน		
- พอเพียง	103	97.17
- ไม่พอเพียง	3	2.83
ตลาด		
- ง่าย	106	100
ราคาต่อหน่วย		
- พอใจ	98	92.45
- ไม่พอใจ	8	7.55
รวม	106	100

ส่วนที่ 2 ข้อมูลความรู้ความเข้าใจด้านการแปรรูป

จากการศึกษาความรู้ความเข้าใจด้านการแปรรูปของเกษตรกรผู้ให้ข้อมูล พบว่าการแปรรูปกาแฟ ร้อยละ 92.45 เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติในขั้นตอนการแปรรูปในเรื่อง การแปรรูปต้องมีระยะเวลาในการตาก 1-2 สัปดาห์ การมีเมล็ดคละนอนอยู่ภายในจึงทำการสีเป็นกาแฟได้อย่างเหมาะสมที่สุด รองลงมาร้อยละ 88.68 การตากแดดต้องตากให้ความหนา 1 นิ้ว เพื่อให้ความร้อนเสมอกัน ในขั้นตอนการแปรรูปผลกาแฟสุกที่เก็บได้มาควรทำการปกกเปลือกและกำจัดเมือกทันทีเพื่อให้ได้คุณภาพและรสชาติของกาแฟเสียไป ร้อยละ 86.79 การบรรจุเมล็ดกาแฟที่ได้ควรเก็บในรูปของผลเชอรี่ในกระสอบป่าน ร้อยละ 83.96 การแปรรูปแบบแห้งต้องตากแดดหลังจากเก็บเกี่ยว ร้อยละ 79.25 การแปรรูปกาแฟแบบเปียกมี 5 ขั้นตอน คือการปกกเปลือก

การกำจัดเมือก การตาก การบรรจุ และการลีกาแพะลา ร้อยละ 74.53 ใช้ตะแกรงลอนขนาดรู 5.5 มิลลิเมตร เพื่อแยกกากกาแฟที่สมบูรณ์ออกจากกาแฟที่แตกหัก ร้อยละ 71.70 การทำการหมัก ผลผลิตใช้เวลา 24-48 ชั่วโมง ร้อยละ 69.81 การแปรรูปกาแฟมีอยู่ 2 วิธี คือ แบบเปียก และแบบแห้ง ร้อยละ 61.32 การแปรรูปแบบเปียก ต้องปอกเปลือกภายใน 12 ชั่วโมงหลังจากเก็บเกี่ยว ผลผลิต ร้อยละ 60.38 การตากต้องรองจนผลกาแฟเปลี่ยนเป็นสีดำ ร้อยละ 55.66 เรียบลำดับราคา ของกาแฟจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ กาแฟรูปเชอร์รี่ กละ และในรูปสารกาแฟ ร้อยละ 54.72 กาแฟ ในรูปผลสดขายได้ราคาสูงกว่ากาแฟที่ผ่านการแปรรูป ร้อยละ 45.25 กาแฟในรูปผลสดขายได้ราคา สูงกว่ากาแฟที่ผ่านการแปรรูป ร้อยละ 29.25 การแปรรูปกาแฟแบบแห้ง ได้คุณภาพดีที่สุด ร้อยละ 20.75 การแปรรูปกาแฟจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและราคาแพง จึงจะได้ผลผลิตที่มี คุณภาพ ร้อยละ 16.98 เกษตรกรที่จะทำการแปรรูปกาแฟได้ต้องมีทุนสูง ร้อยละ 11.32 ใช้เครื่อง อีเล็กทรอนิกส์ หรือเครื่องที่ใช้แรงเหวี่ยงเพื่อแยกสารกาแฟที่คั่วออกจากกาแฟที่ไม่สมบูรณ์ ร้อยละ 10.36 การล้างเปลือกเมล็ดลอยเป็นวิธีคัดแยกเมล็ดที่มีคุณภาพดีถูก ตามลำดับ มีรายละเอียด ดังตาราง ที่ 25

ตารางที่ 25 จำนวนและร้อยละข้อมูลความรู้ความเข้าใจด้านการแปรรูป ของเกษตรกรบ้านแม่หลอด

ข้อมูลความรู้ความเข้าใจด้านการแปรรูป	จำนวนผู้ตอบถูก	ร้อยละ (คน)
1. การแปรรูปกาแฟมีอยู่ 2 วิธี คือ แบบเปียก และแบบแห้ง	74	69.81
2. การแปรรูปกาแฟแบบแห้ง ได้คุณภาพดีที่สุด	31	29.25
3. การล้างเปลือกเมล็ดลอยเป็นวิธีคัดแยกเมล็ดที่มีคุณภาพดีถูก	11	10.36
4. การแปรรูปแบบเปียก ต้องปอกเปลือกภายใน 12 ชั่วโมงหลังจาก เก็บเกี่ยวผลผลิต	65	61.32
5. การทำการหมักผลผลิตใช้เวลา 24-48 ชั่วโมง	76	71.70
6. การแปรรูปแบบแห้งต้องตากแดดหลังจากเก็บเกี่ยว	89	83.96
7. การตากแดดต้องตากให้ความหนา 1 นิ้ว เพื่อให้ความร้อนเสมอกัน	94	88.68
8. ระยะเวลาในการตาก 1-2 สัปดาห์	98	92.45
9. การตากต้องรองจนผลกาแฟเปลี่ยนเป็นสีดำ	64	60.38
10. มีเมล็ดคั่วล่อนอยู่ภายในจึงทำการสีเป็นกาแฟได้อย่างเหมาะสม	98	92.45
ที่สุด		

ข้อมูลความรู้ความเข้าใจด้านการแปรรูป	จำนวนผู้ตอบ ถูก (คน)	ร้อยละ
11. การแปรรูปกาแฟจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและราคาแพง จึงจะได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ	22	20.75
12. เกษตรกรส่วนใหญ่นิยมขายกาแฟในรูปของเชอร์รี่มากกว่ากะลา	66	62.26
13. กาแฟในรูปผลสดขายได้ราคาสูงกว่ากาแฟที่ผ่านการแปรรูป	48	45.25
14. ใช้ตะแกรงล่อนขนาดรู 5.5 มิลลิเมตร เพื่อแยกกากกาแฟที่สมบูรณ์ ออกจากกาแฟที่แตกหัก	79	74.53
15. การแปรรูปกาแฟแบบเปียกมี 5 ขั้นตอน คือการปอกเปลือก การกำจัดเมือก การตาก การบรรจุ และการสีกาแฟกะลา	84	79.25
16. ใช้เครื่องอิเล็กทรอนิกส์ หรือเครื่องที่ใช้แรงเหวี่ยงเพื่อแยกสาร กาแฟที่ดีออกจากกาแฟที่ไม่สมบูรณ์	12	11.32
17. การบรรจุเมล็ดกาแฟที่ได้ควรเก็บในรูปของผลเชอร์รี่ในกระสอบ ป่าน	92	86.79
18. ในขั้นตอนการแปรรูปผลกาแฟสุกที่เก็บได้มาควรทำการปอก เปลือกและกำจัดเมือกทันทีเพื่อให้ได้คุณภาพและรสชาติของกาแฟ เสียไป	94	88.68
19. เกษตรกรที่จะทำการแปรรูปกาแฟได้ต้องมีทุนสูง	18	16.98
20. เรียบลำดับราคาของกาแฟจากมากไปน้อย	59	55.66

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการแปรรูปกาแฟ

3.1 ขายผลผลิตกาแฟ

ขายผลผลิตกาแฟของผู้ให้ข้อมูล พบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ขายผลผลิตกาแฟในรูปของผลสดหรือเชอร์รี่ จำนวน 90 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 84.91 และขายผลผลิตกาแฟในรูปของกะลา จำนวน 16 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 15.09 ดังตารางที่ 26

ตารางที่ 26 จำนวนและร้อยละขายผลผลิตกาแฟ ของเกษตรกรบ้านแม่หลอด

ขายผลผลิตกาแฟ	จำนวนคน	ร้อยละ
- ผลสดหรือเชอรี่	90	84.91
- กะลา	16	15.09
รวม	106	100

3.2 ราคาต่อกิโลกรัม

จากการศึกษาราคาต่อกิโลกรัมของข้อมูลกาแฟ พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ขายในรูปแบบของเชอรี่หรือผลสดได้ราคา 10 บาท ต่อกิโลกรัม จำนวน 59 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 55.66 รองลงมาขายได้ราคา 8 บาท ต่อกิโลกรัม จำนวน 15 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 14.15 และเกษตรกรส่วนน้อยขายกาแฟในรูปกะลาได้ราคา 75 ต่อกิโลกรัม จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.98 ดังตารางที่ 27

ราคาต่อกิโลกรัม	จำนวน	ร้อยละ
8 บาท	15	14.15
10 บาท	59	55.66
11 บาท	6	5.66
12 บาท	12	11.32
75 บาท	2	1.98
80 บาท	8	7.55
85 บาท	4	3.78
รวม	106	100

3.3 ความต้องการการแปรรูปกาแฟของเกษตรกร บ้านแม่หลอด

การศึกษาความต้องการการแปรรูปกาแฟของเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟอราบิก้า บ้านแม่หลอด มีรายละเอียดดังตารางที่ 28

ตารางที่ 28 ความต้องการการแปรรูปกาแฟ

เรื่อง	ระดับความต้องการ		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ความหมาย
1. ขั้นตอนการแปรรูปกาแฟ	1.76	0.684	ปานกลาง
2. การฝึกอบรมหรือส่งเสริมในเรื่องของการแปรรูปจาก ทางหน่วยงานต่างๆ หรือ โครงการหลวง	1.67	0.740	ปานกลาง
3. ถ้ามีการส่งเสริมในเรื่องของการแปรรูปท่านมีความ ต้องการในระดับใด	2.54	0.611	มาก
รวม	1.89	0.548	ปานกลาง

จากตารางที่ 28 การศึกษา ความต้องการการแปรรูปกาแฟ แบ่งออกเป็น 3 ประเด็น พบว่า ประเด็นที่เกษตรกรมีความต้องการในระดับมากต่อการแปรรูปกาแฟ คือ ถ้ามีการส่งเสริมในเรื่องของการแปรรูปกาแฟเกษตรกรมีความต้องการในระดับที่มาก โดยมีค่าเฉลี่ย 2.54 ประเด็นที่เกษตรกรมีความต้องการปานกลางคือ ความเข้าใจในขั้นตอนการแปรรูปกาแฟ โดยมีค่าเฉลี่ย 1.76 มีการฝึกอบรมหรือส่งเสริมในเรื่องของการแปรรูปจากทางหน่วยงานต่างๆ หรือ โครงการหลวง โดยมีค่าเฉลี่ย 1.67 โดยภาพรวมพบว่าเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟอราบิก้าที่บ้านแม่หลอด มีความต้องการในการแปรรูปกาแฟในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 1.89

ส่วนที่ 4 ความต้องการการแปรรูปกาแฟ

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้านลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจทางสังคม ความรู้ความเข้าใจในด้านการแปรรูป และ ความต้องการแปรรูปกาแฟ

ในการวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามหลายตัวว่า ตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีความสัมพันธ์แบบใดหรือทิศทางใด (เชิงบวกหรือ เชิงลบ) กับตัวแปรตามและมีระดับความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมากน้อยเพียงใด การวิเคราะห์ครั้งนี้ใช้ตัวแปรอิสระ 14 ตัว คือ อายุ, ระดับการศึกษา, เพศ, ตำแหน่งทางสังคม, การ

บริโภครูปภาพ, จำนวนสมาชิกในครัวเรือน, รายได้, ระยะเวลาที่ปลูกกาแฟ, แหล่งเมล็ดพันธุ์, พื้นที่ทั้งหมดที่ทำการเกษตร, รายได้, พืชที่ปลูกแซมในแปลงกาแฟ, ความรู้ความเข้าใจในด้านการแปรรูป, ข้อมูลเกี่ยวกับการแปรรูปกาแฟ ส่วนตัวแปรตามคือ ความต้องการการแปรรูปกาแฟของเกษตรกรบ้านแม่หลอด อำเภอสบเปิง จังหวัดเชียงใหม่ ดังแสดงในตารางที่ 29

เมื่อ ตัวแปรตาม	Y	หมายถึง	ความต้องการการแปรรูปกาแฟ
ตัวแปรอิสระ	X_1	หมายถึง	อายุ
	X_2	หมายถึง	ระดับการศึกษา
	X_3	หมายถึง	เพศ
	X_4	หมายถึง	ตำแหน่งทางสังคม
	X_5	หมายถึง	การบริโภครูปภาพ
	X_6	หมายถึง	จำนวนสมาชิกในครัวเรือน
	X_7	หมายถึง	รายได้ครอบครัว
	X_8	หมายถึง	ระยะเวลาที่ปลูกกาแฟ
	X_9	หมายถึง	แหล่งเมล็ดพันธุ์
	X_{10}	หมายถึง	พื้นที่ทั้งหมดที่ทำการเกษตร
	X_{11}	หมายถึง	รายได้จากการขายกาแฟ
	X_{12}	หมายถึง	พืชที่ปลูกแซมในแปลงกาแฟ
	X_{13}	หมายถึง	ความรู้ความเข้าใจในด้านการแปรรูป
	X_{14}	หมายถึง	ข้อมูลเกี่ยวกับการแปรรูปกาแฟ

ตารางที่ 29 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรอิสระ

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1. ความต้องการการแปรรูปกาแฟ	1.89	0.548
2. อายุ	48.77	14.950
3. การศึกษา	0.70	0.46
4. เพศ	0.70	0.46
5. ตำแหน่งทางสังคม	0.02	0.14
6. การบริโภคกาแฟ	1.78	0.414
7. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	1.71	0.703
8. รายได้	35,800	0.779
9. ระยะเวลาการปลูกกาแฟ	14.39	3.603
10. แหล่งเมล็ดพันธุ์	1.04	0.191
11. พื้นที่ทั้งหมดที่ทำกาแฟ	6.45	1.310
12. รายได้จากการขายกาแฟ	5,650.94	1,179.527
13. พี่ที่ปลูกแซมในแปลงกาแฟ	2.24	1.950
14. ความรู้ความเข้าใจ	13.58	1.990
15. ข้อมูลเกี่ยวกับการแปรรูป	0.85	0.360

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรมีความต้องการด้านการแปรรูปกาแฟเฉลี่ย 1.89 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.548 มีอายุเฉลี่ย 48.77 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 14.950 เกษตรกรเป็นเพศชายมีค่าเฉลี่ย 0.70 หมายความว่าเกษตรกรเป็นเพศชาย 70% เกษตรกรมีระดับการศึกษาเฉลี่ย 0.70 หมายความว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.46 เกษตรกรมีตำแหน่งทางสังคมเฉลี่ย 0.02 หมายความว่า เกษตรกรมีตำแหน่งทางสังคม 2% มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.14 เกษตรกรมีการบริโภคกาแฟเฉลี่ย 1.78 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.414 เกษตรกรมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 1.71 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.703 เกษตรกรมีรายได้เฉลี่ย 35.800 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.779 เกษตรกรมีระยะเวลาในการปลูกกาแฟเฉลี่ย 14.39 ค่า

เบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.603 เกษตรกรรมแหล่งเมล็ดพันธุ์เฉลี่ย 1.04 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.191 เกษตรกรรมพื้นที่ทั้งหมดที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 6.79 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.419 เกษตรกรรมมีรายได้จากการขายกาแฟเฉลี่ย 5650.94 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1179.527 เกษตรกรรมพืชที่ปลูกแซมในแปลงกาแฟเฉลี่ย 2.24 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.950 เกษตรกรรมมีความรู้ความเข้าใจเฉลี่ย 13.58 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.990 เกษตรกรรมมีข้อมูลเกี่ยวกับการแปรรูปเฉลี่ย 0.85 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.36 ดังตารางที่ 29

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

ตาราง 30 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

Y	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₂	X ₁₃	X ₁₄	
Y	1.000	-.011	.047	.047	.172 *	.146	-.153	.259**	.079	-.170*	-.078	.265**	-.105	-.193*	-.111
X ₁		1.000	-.111	-.111	.007	-.180*	.073	.030	.405**	.036	-.216*	-.037	-.019	-.080	-.230**
X ₂			1.000	1.000**	-.211*	-.197*	-.187*	-.087	.048	.022	-.024	.172*	-.100	.046	.641**
X ₃				1.000	-.211*	-.197*	-.187*	-.087	.048	.022	-.024	.172*	-.100	.046	.641**
X ₄					1.000	.073	.157	-.015	-.112	-.027	.315**	.396**	-.088	-.075	-.329**
X ₅						1.000	-.024	.013	-.173*	-.256**	.117	.058	-.007	-.032	-.094
X ₆							1.000	.072	.049	.083	.053	-.044	-.109	-.069	-.176*
X ₇								1.000	.292**	-.086	-.105	.349**	-.154	-.145	-.192*
X ₈									1.000	-.284**	.008	.052	.159	-.082	.075
X ₉										1.000	-.146	.017	-.126	-.058	-.055
X ₁₀											1.000	.252**	.001	.016	-.006
X ₁₁												1.000	-.262	-.108	.032
X ₁₂													1.000	.026	-.071
X ₁₃														1.000	.096
X ₁₄															1.000

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

ตาราง 31 การวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple regression analysis) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความ
ต้องการการแปรรูปกาแฟ

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์		
	ถดถอย (b)	t	Sig
1. อายุ	1.595E-05	.003	.997
2. การศึกษา	3.605E-03	.043	.966
3. เพศ	2.613E-02	.195	.846
4. ตำแหน่งทางสังคม	.879	1.366	.178
5. การบริโภคกาแฟ	8.814E-02	.608	.546
6. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	-.290	-2.285	.026*
7. รายได้	.296	2.152	.036*
8. ระยะเวลาการปลูกกาแฟ	1.880E-02	1.008	.318
9. แหล่งเมล็ดพันธุ์	-7.412E-02	-.224	.824
10. พื้นที่ทั้งหมดที่ทำการเกษตร	-.177	-2.198	.033*
11. รายได้จากการขายกาแฟในปีที่ผ่านมา	3.640E-05	.382	.704
12. พืชที่ปลูกซ่อมแซมในแปลงกาแฟ	-4.238E-02	-.919	.362
13. ความรู้ความเข้าใจในด้านการแปรรูป	-.387	-2.923	.005*
14. การแปรรูปกาแฟ	-.227	-1.442	.155

$R^2 = 0.501$ $SEE^1 = 0.458$ $F = 2.366$ Significant of $F = 0.009$

จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุ โดยนำตัวแปรอิสระทั้ง 14 ตัวใส่ในสมการแล้วคำนวณโดยวิธี Enter ปรากฏว่าได้ค่า $F = 2.366$ Sig = 0.009 หมายความว่าตัวแปรอิสระกับความ ต้องการการแปรรูปกาแฟมีความสัมพันธ์กันในเชิงพหุคูณ ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01 เมื่อพิจารณา ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุ (multiple coefficient of determinat, R^2) ปรากฏว่า R^2 มีค่าเท่ากับ 0.501 หมายความว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายการผันแปร (การเปลี่ยนแปลง) ของตัวแปรตาม (ความต้องการการแปรรูปกาแฟ) ได้ร้อยละ 50.00

¹SEE = Standard Error of Estimate หมายถึง ค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐานของการประมาณค่า

ในบรรดาตัวแปรอิสระทั้ง 14 ตัวแปร มี 4 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปัจจัยคือ 1) จำนวนสมาชิกในครัวเรือน 2) รายได้ 3) พื้นที่ทั้งหมดที่ทำการเกษตร 4) ความรู้ความเข้าใจในด้านการแปรรูป รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 29 ซึ่งตัวแปรที่นำมาวิเคราะห์สามารถเขียนเป็นสมการถดถอยพหุ ได้ดังนี้

$$Y = 0.079 - .290X_6 + .296X_7 - .177 X_{10} - .387X_{13}$$

(.026)* (.036)* (.033)* (.005)*

จากสมการที่ได้สามารถสรุปได้ว่าเกษตรกรมีความต้องการการแปรรูปกาแฟมีปัจจัยที่มีผล 4 ปัจจัยคือ 1) จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเป็นลบ หมายความว่า ยิ่งเกษตรกรมีสมาชิกในครัวเรือนน้อยเท่าใดเกษตรกรมีแนวโน้มที่จะต้องการแปรรูปกาแฟมากขึ้นเท่านั้น 2) รายได้ ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเป็นบวก หมายความว่า ยิ่งเกษตรกรมีรายได้มากเท่าใดเกษตรกรมีแนวโน้มที่จะต้องการแปรรูปกาแฟมากขึ้นเท่านั้น 3) พื้นที่ทั้งหมดที่ทำการเกษตร ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเป็นลบ หมายความว่า ยิ่งเกษตรกรมีพื้นที่ทำการเกษตรน้อยเท่าใดเกษตรกรมีแนวโน้มที่จะต้องการแปรรูปกาแฟมากขึ้นเท่านั้น 4) ความรู้ความเข้าใจในด้านการแปรรูป ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเป็นลบ หมายความว่า ยิ่งเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจน้อยเท่าใดเกษตรกรมีแนวโน้มที่จะต้องการแปรรูปกาแฟมากขึ้นเท่านั้น

ตอนที่ 5 ปัญหา และข้อเสนอแนะในการแปรรูปกาแฟ ของเกษตรกรบ้านแม่หลอด

จากการศึกษาปัญหา และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการแปรรูปกาแฟ ของเกษตรกรบ้านแม่หลอด พบว่า มีเกษตรกรที่ระบุปัญหาและข้อเสนอแนะจำนวน 78 คน (ร้อยละ 73.58) และไม่ระบุปัญหาและข้อเสนอแนะ จำนวน 28 คน (ร้อยละ 26.42) ซึ่งปัญหา และข้อเสนอแนะในการแปรรูปกาแฟ ของเกษตรกรบ้านแม่หลอด สรุปได้ดังนี้

5.1 ปัญหาเกี่ยวกับการแปรรูปและการปลูกกาแฟของเกษตรกร

5.1.1 ด้านความรู้ความเข้าใจในการแปรรูปกาแฟ

5.1.2 ขาดแคลนทุน ขาดแคลนเครื่องมือ อุปกรณ์ในการแปรรูป

5.1.3 การสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่โครงการหลวง เช่น การอบรม

5.1.4 ด้านราคากาแฟ

5.1.5 พ่อค้าคนกลาง

5.1.6 คุณภาพของผลผลิต

5.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแปรรูปกาแฟ ของเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟบ้านแม่หลอด จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้ตอบสนองต่อความต้องการของเกษตรกรในด้านการแปรรูปและการปลูกกาแฟ ดังนี้

5.2.1 ควรจัดให้มีการอบรมถ่ายทอดความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปลูกและการแปรรูปกาแฟให้แก่เกษตรกร

5.2.2 ควรมีการจัดตั้งสหกรณ์ หรือกลุ่มเกษตรกรผู้ทำการแปรรูปกาแฟขึ้น และสร้างเครือข่ายตลาดเพื่อเป็นการระดมทุน และลดปัญหาการกดราคาจากพ่อค้าคนกลางได้

5.2.3 เจ้าหน้าที่ควรจัดหาพันธุ์กาแฟอาราบิก้าที่ดีให้แก่เกษตรกร เช่น ปรับปรุงพันธุ์และใช้ต้นพันธุ์ที่มีความแข็งแรง เจริญเติบโตเร็ว ทนทานต่อโรคแมลงได้ดี และให้ผลผลิตสูงทดแทนต้นพันธุ์เก่า มีการศึกษาวิจัยทดสอบปริมาณการให้ปุ๋ย และน้ำที่เหมาะสมแก่ต้นกาแฟ

5.2.4 ควรมีการประกันราคากาแฟ ทั้งในรูปแบบผลสด และ แปรรูป

5.2.5 รัฐบาลควรมีนโยบายการส่งเสริมการปลูกกาแฟ ซึ่งดำเนินการควบคู่ไปพร้อมกับการตลาด การให้เกษตรกรมีสิทธิในพื้นที่ที่เพาะปลูกกาแฟ การสนับสนุนเงินทุนกู้ยืมเพื่อการเพาะปลูกได้ถูกบรรจุไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติอย่างชัดเจน มีการจัดการการใช้ที่ดิน ให้ถูกต้องเหมาะสมกับพื้นที่เพาะปลูกของพืชแต่ละชนิด